

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο 1

Η αγγλική και οι άλλες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Από την εποχή της ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήρθε στην επιφάνεια και το ζήτημα της αποτελεσματικής λειτουργίας αυτού του ενιαίου πολυπολιτισμικού οργανισμού, χωρίς να εμποδίζεται από τις γλωσσικές διαφορές. Με άλλα λόγια, το ερώτημα ήταν: πώς θα επιτευχθεί η επικοινωνία με παράλληλη διατήρηση της πολυφωνίας σε βαθμό που να επιτρέπει στον κάθε πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ασκεί το δικαίωμα χρήσης της μητρικής του γλώσσας; Το συγκεκριμένο ερώτημα παραμένει ανοιχτό, επειδή ο ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος αποτελεί πεδίο δραστηριότητας αλλά και ανταγωνισμού των γλωσσών.

Το πρόβλημα συνδέεται με ποικίλα θέματα οικονομικής ανάπτυξης, ευρωπαϊκής πολιτικής, αλλά και γεωπολιτικής. Το στοιχειοθετούν δύο κυρίως δεδομένα. Το πρώτο είναι η επικράτηση της αγγλικής και το δεύτερο η ανάγκη διατήρησης όλων των γλωσσών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν και υπάρχουν πολλοί λόγοι που συνηγορούν υπέρ της πολυφωνίας, αναφέρουμε μόνο ότι κάθε λαός με τη γλώσσα του δημιουργεί τον πολιτισμό του. Αν κινδυνέψει η γλώσσα του, τίθεται θέμα ύπαρξης του λαού ως ιδιαίτερης οντότητας με όλα τα επακόλουθα στην ικανότητα συνεισφοράς του στο ευρωπαϊκό σύνολο.

Η κυριαρχία, όμως, της αγγλικής αποτελεί πραγματικότητα. Από τη μια χρησιμοποιείται ως πλεονέκτημα και όπλο για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε ό,τι αφορά στον οικονομικο-πολιτικό ανταγωνισμό της σε παγκόσμιο επίπεδο. Από την άλλη μεριά, ωστόσο, διαπιστώνεται ότι η εξάπλωση της αγγλικής γίνεται αναπόφευκτα σε βάρος όλων των άλλων γλωσσών της Ένωσης με ορατό τον κίνδυνο της μονογλωσσίας για την Ευρώπη. Συνεπώς, θα πρέπει να βρεθεί κάποια λύση που να εξισορροπεί τα συμφέροντα και τη λειτουργικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

X. Παπαρίζος. (2004). *Γλωσσική πολιτική και γλωσσική παιδεία*, 208-209. Αθήνα: Gutenberg (διασκευή).

Κείμενο 2

[Γλωσσική επικοινωνία των Ευρωπαίων]

Η γλωσσική επικοινωνία των Ευρωπαίων αποτελεί σίγουρα ένα πρόβλημα, το οποίο απαιτεί λύσεις. Από την άλλη πλευρά, η ευρωπαϊκή γλωσσική πολυμορφία αποτελεί ανυπολόγιστης αξίας πολιτιστικό πλούτο, άξιο διατήρησης και καλλιέργειας. Επομένως, το να έχει κάθε Ευρωπαίος τη δυνατότητα να επικοινωνεί γνωρίζοντας και χρησιμοποιώντας δύο τουλάχιστον γλώσσες, πέραν της μητρικής του, είναι ένας στόχος πολύ σημαντικός αλλά και πολύ φιλόδοξος.

Βέβαια, για να είναι αποτελεσματική η διδασκαλία και η γνώση τριών γλωσσών, πρέπει να ενταχθεί στο γενικότερο πλαίσιο μιας διαπολιτισμικής και πολυπολιτισμικής προσέγγισης της παιδείας. Με τον τρόπο αυτόν θα υπηρετηθεί αποτελεσματικά η ανάγκη διδασκαλίας τριών γλωσσών, αλλά και θα ενισχυθεί η διδασκαλία των ευρωπαϊκών γλωσσών στα παιδιά των Ευρωπαίων που διαμένουν σε χώρες διαφορετικές από αυτήν της καταγωγής τους. Τέλος, σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αναζητηθούν συστηματικά νέοι τρόποι εκμάθησης ξένων γλωσσών που να καθιστούν την όλη διαδικασία πιο ελκυστική στα παιδιά, αλλά και πιο προσιτή σε όλους.

Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Αριθμ. C 295/31 – 295/32.
7.10.96 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. (Μονάδες 15)

A1. Ποιο πρόβλημα επισημαίνεται από τους συντάκτες των κειμένων και ποιες λύσεις προτείνονται; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 10)

A2. (Μονάδες 10)

A2. Να δώσετε από έναν πλαγιότιτλο σε κάθε παράγραφο του δεύτερου κειμένου.

(μονάδες 10)

B1. (Μονάδες 10)

B1. «Η ευρωπαϊκή γλωσσική πολυμορφία αποτελεί ανυπολόγιστης αξίας πολιτιστικό πλούτο».

Χρησιμοποιώντας την παραπάνω πρόταση, να δημιουργήσετε μια παράγραφο 60-80 λέξεων.

(μονάδες 10)

B2. (Μονάδες 15)

B2. Να επισημάνετε ποιες από τις παρακάτω φράσεις/προτάσεις των κειμένων χρησιμοποιούνται με κυριολεκτική/δηλωτική και ποιες με μεταφορική/συνυποδηλωτική σημασία:

1. «ήρθε στην επιφάνεια [...] το ζήτημα»
2. «το συγκεκριμένο ερώτημα παραμένει ανοιχτό»
3. «τρόποι εκμάθησης ξένων γλωσσών»

(μονάδες 15)